

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in ponedeljka ob 5 popoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi čepni naj se pošiljajo trediščno v lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

VEČERNA EDINOST

Posamezne številke se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev. Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 v. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 v. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

V Karpatih mir. - Hudi boji v Flandriji. - Boji na Galipoljskem polotoku. - Potopitev križarke „Leon Gambetta“

Položaj na glavnih evropskih bojiščih.

DUNAJ, 27. (Cenz.) Vojaški soizrednik »Tagespost« piše:

V nekaterih oddelkih naše fronte so večeraj srđiti topovski boji prekinili že več dni trajajoči mir. Če pomeni obstreljevanje sovražnih postojank s težkimi topovi znamenje večjih dogodkov, še ni znano. Lepo pomladansko vreme vabi vsekar k večji delavnosti. V Gozdnahtih Karpatih je nasprotnik po brezupesnih in izgubonosnih naskokih na naše postojanke vzhodno od Užoškega prelaza, ustavil napade. Vprašanje pa je, če ostane ruska pasivnost tu trajna. Višini Zwinin in Ostry, ki so ju zavzete naše čete, ste trdno v naših rokah. Na srednjem in severopoljskem bojišču je še vedno mir. Breztajna zemlja otežuje večje akcije.

V Flandriji so prešli Angleži pri Ypernu v napad. Napadli so z močnimi silami, a so bili krvavo odbiti. Njihove izgube gotovo niso dosti manjše, kakor one pri Neuve Chapellu. Pričakovati je, da bodo naši zavezniki v tem ozemlju zopet pridobili na prostoru. Na ostalih delih nemške zapadne fronte so bili francoski napadi, kakor dosedaj, odbiti.

Posebno pozornost zaslužijo boji na Galipoljskem polotoku. Dve diviziji, ki so jih izkrcali Angleži in Francozi pod zaščito težkih ladijskih topov, ste bili večji del prisiljeni, da ste se vrnili zopet na ladje. Da bo še trajajoči boj na enem mestu končal ugodno za naše hrabre zaveznike, smemo pričakovati z vso sigurnostjo.

V Karpatih mir.

GRADEC, 27. (Cenz.) Vojni poročevalec »Tagespost« poroča iz vojnega časnika stana:

V Karpatih vlada, izvzemši artiljerijskih dvobojev, ki so se v zadnjih dneh zopet pričeli vsled ugodnega razgleda, mir. Vsled uspehov zaveznikov v zadnjih dneh in vsled težkih izgub, ki jih je imel sovražnik pri brezupesnih naskokih na naše postojanke, je postalo rusko armadno vodstvo nekam rezervirano. Na vseh ostalih frontah vlada mir.

KOPENHAGEN, 27. (Cenz.) Glasom nekoga petrograjskega poročila »Politikena« je nastal v Karpatih mir ne samo vsled slabih vremenskih razmer in omehčane zemlje, ampak tudi predvsem radi izmudjenja in izgub ruskih čet, ki so potrebne miru in ojačenja. Zopetnih bojev v Karpatih ni pričakovati pred potekom več tednov.

GURAHUMORA, 27. (Cenz.) Zadnji ruski napad pri Zalesczykih je bil določen predvsem za sondiranje avstrijskih postojank. Artiljerijski ogenj je imel zopet namen, prikriti gibanje za rusko fronto. Pri Ottyniji so se pričeli pozicijski boji.

Sestreljeno rusko letalo.

BUDIMPEŠTA, 27. (Cenz.) »Pester Lloyd« poroča iz Eperjesa: Pri občini Szobos je bilo neko rusko letalo, tipa Sikor, prisiljeno, da je pristalo. V letalu so se nahajali štiri piloti, od katerih so bili trije mrtvi. Voditelj aparata je bil ujet živ.

Potopitev francoske oklopnice „Leon Gambetta“.

RIM, 27. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Brindisija: Francoska oklopnica »Leon Gambetta« je bila v pretekli noči proti 1/2 približno 25 milj južno od Santa Maria di Leuca od nekoga avstrijskega podmorskega čolna torpedirana. Križarka je, da se ne bi potopila, zavozila na plitvo. Število rešenih znaša dosedaj 108, ki so jih odpeljale ribiške barke v prostore semaforne osovja v Santa Maria di Leuca.

RIM, 27. (Kor.) »Tribuna« poroča: Francoska križarka »Leon Gambetta« je bila 20 milj od italijanskega obrežja torpedirana. Postajni šef sematorja v Santa Maria di Leuca je odhital z eskadriljo na pomoč. »Leon Gambetta«, ki se je močno nagnil, je bil gnan v smeri široka in je izrinil. Francoski oficirji ga smatrajo za izruhlenega, ker je skozi luknjo, ki jo je na-

pravil torpedu, udilo v strojnico ogromno vode. Iz Tarenta so odhitele na pomoč pomožne ladje in zdravniki.

»Tribuna« meni, da je avstrijski podmorski čoln odplul ob jutranjem svitu iz Kotora, vozil ob belem dnevu, ne da bi šel pod vodo. Šele ob solnčnem zahodu je šel pod vodo, ponoči pa se zopet pojavil na površju. Znano je bilo že zdavnaj, da so križarile tri francoske križarke tipa »Gambetta« med malimi otoki, ki se nahajajo med Krfom in Italijo. Slabo vreme, viharno morje in megla so olajševali akcijo podmorskega čolna, ki je operiral ob luninem svitu.

RIM, 27. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Brindisija: Vsled nujne potrebe, da se pomaga ponesrečencem potopljene francoske oklopnice križarke »Leon Gambetta«, so odplule iz Brindisija in Tarenta italijanske torpedovke in ladje vlačilke.

RIM, 27. (Kor.) Mornariško ministrstvo nima nikakih podrobnosti o torpediranju ladje »Leon Gambetta«. Znano je le, da je rešenih kakih 100 oseb. Iz Tarenta so odšle pomožne ladje in zdravniki.

BERLIN, 28. (Kor.) K torpediranju francoske oklopnice križarke »Leon Gambetta« piše kapitan Persius v »Berliner Tagblatt«: Že v drugič se zamore avstrijsko podmorsko orožje ponašati s ponosnim uspehom, ki je bil izvojevan 500 milj od domače pulske baze. Novi uspeh bo oživil zaupanje v spretnost brodograjev avstrijskih dežel in vzbudil tudi mornarico k nadaljnim držnim činom. Da bi ji bili usojen bogati sadovi, to so naše tople želje.

»Lokalanzeiger« izvaja: Za francosko brodograje, ki dosedaj še ni našlo nobene prilike, da bi se v tej vojni vsaj najmanj izkazalo, pomenja nova izguba po potopitvi »Bouvetta« v Dardanelah, novo težko nesrečo. Našemu zavezniku pa čestitamo iz vsega srca k junaskega dejanju, ki prinese mogoče v kratkem še nadaljne enakovredne uspehe.

»Germania« pravi: Radi novega uspeha našega zaveznikega brodograjev vlada v Nemčiji nič manjše veselje kakor v donavski monarhiji.

V »Deutsche Tageszeitung« piše grof Reventlow: Nobenega dvoma ni, da ima izvrstno izvežbano in ofenzivno brodograje našega zaveznika najboljšje šanse, da pri držnih nastopih doseže še odličnejše rezultate kakor dosedaj.

Z zapadnega bojišča.

BERN, 27. (Kor.) V »Bundu« piše Herman Stegemann o vojnem položaju:

Veliki sunek Nemcev pri Ypernu je po svoji priredbi in izvedenju značilen za nadkrijačoče vodstvo in zmognost Nemcev. Stegemann slut, da naj se najbolj izlozena stališča ne branijo za vsako ceno, ampak da se zadovoljujejo z vspehi, s katero se končno stališče pri Ypernu od severa trajno ogroži.

Glede osvojitve prekopa Calonne posnemlje kritik iz uplenitve 17 topov, da ni bil zavzet samo francoski sprednji prekop, ampak tudi prvo glavno stališče, s čemer je brez dvoma nemško stališče pri Combresu istotako olajšano, kakor je francosko pri Les Eparges ogroženo.

PARIZ, 27. (Kor.) »Temps« javlja iz St. Die: V terek popoldne je obstreljevala nemška artiljerija St. Die. 24 granat je padlo v mesto. Nekaj hiš je bilo resno poškodovanih.

Vojna Turčije proti trosporazumu.

CARIGRAD, 27. (Kor.) Pri današnjem sprejemu povodom rojstnega dne sultana je vojni minister izročil sultanu brzojavko poveljnika 5. armade, Liman paše, glasom katere sta bila centrum in desno krilo sovražnih bojnih sil popolnoma porazena.

Naslov sultana.

CARIGRAD, 27. (Kor.) Po sklepu ministrskega sveta se je imenu sultana pridodal naslov »ghazi« (zmagovalec).

Spor med Japonci in Kitajci.

PETROGRAD, 27. (Kor.) »Riječ« poroča iz Tokio dne 20. t. m.: Ker se Kitajci brani, izpolniti japonske zahteve glede

Mongolije, se je sestal japonski ministrski svet, da sklepa o nadaljnem poteku pogajanj. Japonko časopisje zahteva, naj Japonska odločno poseže vmes. Ljudstvo pa se še vedno nadeja mirne rešitve. V japonskih ladjedelnicah se povspešuje delo za dovršitev treh dreadnoughtov, vsak s 30.000 ton. Oklopna križarka »Kirisima« s 275.000 ton je že stavljena v službo.

Nikako odškodovanje nevtralcem.

MILAN, 27. (Cenz.) Petrograjski korespondent milanskega »Corriere della Sera« je imel razgovor z neko diplomatsko osebnostjo, ki je izjavila: Izid velike vojne je podan že s sklepom Rusije in njenih zaveznikov, da se mora nadaljevati boj do skrajnosti in do definitivnega uničenja hegemonijskih načrtov Nemčije. Stališče Rumunije in Bolgarske zamore priti torej večjemu toliko v poštev, da bi pospešilo razvoj dogodkov.

Radi tega je izključeno, da bi zamogla kaka nevtralna država računati na kako odškodnino za svojo nevtralnost. Strategijski načrti zaveznikov so sestavljeni brez obzira na udeležbo nevtralnih. Rusija, Anglija in Francija računajo samo na svoje lastne sile. Če se ena ali druga nevtralnih držav pridruži ententnim silam, bodo te pozdravile sklep s impatijo, na odškodnino pa računajo lahko samo one nevtralne države, ki so kaj žrtvovali in sicer po merilu teh žrtev.

Poraba strupenih plinov od strani Nemcev?

LONDON, 27. (Kor.) »Daily Chronicle« poroča iz severne Francije nastopne podrobnosti o rabi strupenih plinov od strani Nemcev:

Dne 22. t. m., ob 5. uri popoldne, so videli francoski vojniki v sprednjih prekopih med Langenmarko in Knocksom, kako se iz nemških strelskih jarkov dviga gost rmenkast dim in se počasi pomika proti francoskim stališčem. Severnovzhodni veter je provročil, da se je dim kakor kaka preproga razširil preko zemlje, ki jo je pokrila 16 črveljev visoko. Nemci so porabili močne steklenice s komprimiranim plinom, opremljene s pipami, ki so jih odpirali, čim je veter pihal proti sovražnim prekopom. Poraba plina je Francoze presenetila. Mnogo Francozov je umrlo vsled zastrupljenja. Nekaterim se je posrečilo, da so ubežali, ali kmalu na to so bili popolnoma črni v obrazu, so izkajšljavali kri in se zgrudili mrtvi. Učinkovanje plina se je opažalo v širini 6 kilometrov in v globini dveh kilometrov.

Četrta ure potem so se pomaknili iz strelskih jarkov — spredaj vojniki z varnostnimi čeladami — Nemci, da se zagotove, ali morejo svobodno dihati. Ker se je tedaj plin že razdelil, so napredovali Nemci v velikih skupinah.

12.000 plinovitih bomb za Rusijo.

STOCKHOLM, 27. (Kor.) »Nya Dagligt Allehanda« je izvedela od neke visoko stoječe ruse militarične osebe, da so Japonci pred kratkim poslali v Rusijo 12.000 plinovitih bomb.

Torpediran ribiški parnik.

LONDON, 27. (Reuterjevo poročilo.) Od deveterice posadke včeraj v severnem morju torpediranega ribiškega parnika »Ricola« je bil en mož takoj ubit, druge so našli ranjene potem, ko so sedem ur begali okoli v čolnih. Eden ranjenec je umrl.

Torpediran ribiški parnik.

GRIMSBY, 27. (Reuterjevo poročilo.) Ribiški parnik »Recolo« je bil včeraj torpediran v Severnem morju.

Zajet ameriški parnik.

SOFIJA, 27. (Kor.) »Agence Tel. Bulgare« javlja: Angleške pomorske oblasti so pred nekaj dnevi pri Lemnu zajele ameriški parnik »Virginia«, ki je imel na krovu vojni kontreband. Na parniku so se nahajali tudi iz Amerike se vračajoči Bolgari. Po posredovanju bolgarske vlade so bili ti potniki izpuščeni v svobodo, da so mogli nadaljevati potovanje v Dedaogač. Vest, ki so jih spravili v svet dopisniki zunanjih listov v Sofiji, da so omenjeni Bolgari bolgarski vojni ujetniki, ki so se nahajali na grških otokih v ujetništvu, nimajo nikake podlage.

Izmenjava težko ranjenih vojnih ujetnikov med Rusijo in Nemčijo.

STOCKHOLM, 27. (Kor.) Iz Trolleberga se poroča: Ta teden se začne izmenjava težko ranjenih med Rusijo in Nemčijo in sicer v začetku od vsake strani samo po en železniški voz na teden.

Amerikanski dar avstrijskemu Rdečemu križu.

DUNAJ, 27. (Kor.) Amerikanski veleposlanik je izročil c. k. komisarju in zveznemu predsedniku avstrijskega Rdečega križa, grofu Traunu, vsled prošnje ameriškega državnega tajnika dar 2500 dolarjev, ki se izročijo rezervni bolnišnici št. 8, kjer deluje misija ameriškega Rdečega križa. Grof Traun je izrekel veleposlaniku najtopleje zahvalo na tem daru.

Vojna zbirka kovin.

DUNAJ, 27. (Kor.) Po prvi — dar za jutri pričenjajočo vojno zbirko kovin je danes 60 solskih otrok pod vodstvom svojih učiteljev šlo v schönbrunski grad. — To je dar cesarjev, obstoječ iz okolo 70.000 kg. Obdani od solskih otrok so se pomikali trenski vozovi po ulicah do skladišča v Waehringerstrasse.

Za potovalno občinstvo iz nemške države v Avstrijo in obratno.

DUNAJ, 27. (Kor.) Pričaio mnoga vprašanja, prihajajoča zdraviliškim upravam in društvom za tujski promet, je v nekaterih krogih potujočega občinstva razširjen nazor, da se morajo iz nemške države prihajajoči tuji ob prehodu preko avstrijske meje dati cepiti proti koleri in legarju. Ta govorica je brez vsake dejanske podlage. Na nobeni meji se ne vrše taka cepilnja, za katera ni nikakega poviada — Neobhodno potreben je pri pasiranju meje toliko na potovanjih iz nemške države v Avstrijo, kolikor iz Avstrije v nemško državo, pravilno revidiran potni list.

Za prvo pomoč ranjenim.

DUNAJ, 27. Naredba vojnega ministrstva pravi: Izkušnje pri armadi na bojišču zahtevajo nujno, da se pripadniki bojevnih čet pouče o pravih prve pomoči o ranjenih v vojni, posebno pa o prirejanju obvez in o odvratanju okuženja ran. Zato se odreja, naj se nadomestne čete, ki se sedaj vežbajo, praktično in temeljito izuče v tem pogledu v rabi povezok z obvezami.

Smrt odličnega arhitekta.

DUNAJ, 28. (Kor.) Listi javljajo, da je odlični arhitekt dvorni svetnik profesor Karl König umrl.

Grof Stürgkh v avdijenci.

DUNAJ, 27. (Kor.) Cesar je sprejel danes ministrskega predsednika grofa Stürgkha v daljši posebni avdijenci.

Aretacija sinu ministrskega predsednika.

PARIZ, 26. (Kor.) »Temps« poroča iz Madrida: Sin ministrskega predsednika Romanonesa, ki je častnik, je brez dovoljenja višje vojaške oblasti spremljal svojega očeta na Balear in so ga zato zaprli. Dogodek vzbuja veliko senzacijo. Glasi se, da je guverner madridski, ki je trpel odhod sinu ministrskega predsednika, zahteval odpust.

Železniška nesreča.

PETROGRAD, 26. (Kor.) Kakor poroča »Riječ«, se je na glavni železniški črti Petrograd-Moskva pri postaji Kolpino vsled trčenja dveh vlakov dogodila velika železniška nesreča. Dvanajst vozov je bilo razrušenih. Več oseb je ponesrečilo. Proga je do nadaljnjega tako zastavljena, da so morali napraviti progo na ovinek.

Nemiri v Moskvi radi draginje.

PETROGRAD, 26. (Kor.) »Novoje Vremja« poroča iz Moskve: Radi draginje živil, posebno mesa in kruha, so nastali ta veliki nemiri. Več pekarn in mesnic, kakor tudi trgovin z materialijami je bilo razrušenih. Pomočnik mestnega glavarja, polkovnik Model, policijski mojster Solotarev in eden revirnih nadzornikov so bili s kamenjem ranjeni na glavi.

Pomanjkanje oglja v Vilni.

MOSKVA, 26. (Kor.) »Ruskoje Slovo« poroča iz Vilne: Radi pomanjkanja oglja so ustavili obrat elektrarne. Je posamezne oddaljene ulice mesta, kjer bi bilo sicer nevarno muditi se, so še razsvetljene.

Lakota na Kitajskem.

LONDON, 26. (Kor.) Kakor poročajo listi, je dobil državni departma v Washingtonu vest, da vlada v kitajski provinci Sečvan lakota.

Prepoved izvoza iz Anglije.

LONDON, 27. (Kor.) »London Gazette« objavlja prepoved izvoza surove bombaževine in strojev za obdelovanje materiala v inozemstvo, izvzemši v Francijo, Rusijo, Špansko in Portugalsko.

Obletnica zasedenja prestola po sultanu.

CARIGRAD, 27. (Kor.) Povođom sedme obletnice zasedenja prestola po sultanu je mesto bogato odličeno z zastavami. Slavnostno razpoloženje je še posebno povzdignjeno vsled vesti o jako važnih vsehkih proti zadnemu poizkusu zaveznikov, da bi prodrli Dardanele.

Zaustavljen turški list.

CARIGRAD, 26. (Kor.) List »Jeun Turqui«, ki je bil suspendiran, je sedaj vojaška uprava popolnoma ustavila.

Žitni trg.

DUNAJ, 27. (Kor.) Današnji zaključki se dostajajo samo malenkostnih ostankov postranskih pridelkov. Cena je ostala ista. Vreme: lepo.

BUDIMPEŠTA, 27. (Kor.) Nobene kupčije. Vreme: lepo.

Zrebanje avstrijske državne razredne loterije.

DUNAJ, 27. (Kor.) Pri današnjem zrebanju so zadele srečke št. 19.330, 20.525 in 47.367 vsaka po 5000 kron, srečka št. 9815 je zadela 20.000 kron, srečka št. 21.338 pa 10.000 kron.

Avstro-Ogrske vstop v vojno.

(Nadaljevanje).

(Kor.) Iz stana vojnih poročevalcev javljajo:

Vzpričo potrebe velike porabe sil Nemčije proti zapadu je pripadla ta naloga v prvem delu vojne v glavnem Avstro-Ogrski sami, ki se ni smela omežati na to, da se vpre ruskim silam pri sunku proti našemu ozemlju, ampak je morala vse zastaviti tudi v to, da pritegne nase čim večje dele najprej pripravljajočih se ruskih vojska, da jih tako odvrne od sunka v srce Nemčije, v hrbet na zapadu borečih se glavnih sil. Saj se je zdelo, da z mnogim francoskim denarjem kupljena zvezna obveza Rusije predpisuje, naj težko borečemu se zapadnemu sovražniku pomore čim prej z vpadom v Nemčijo.

Kako smotru primerne so naše hrabre čete rešile težko in žrtev zahtevajočo nalogo v težkih bojih, izpoznavamo šele, če pregledamo dogodke v poljsko-gališki uvodni vojni velikanskega boja, ki mu skozi več nego 8 mesecev ne slede z napetostjo samo udeleženci, ampak tudi nevtralni narodi in ki postavlja v senco vse, kar je spor med narodi kdaj rodil na vojnih činih.

Od trenutka, ko je poseg Rusije razveljavo evropsko vojno, je postal za Avstro-Ogrsko jug postransko bojišče, na katerem se je smelo porabiti le toliko moči, kolikor je bilo neobhodno potrebno za brambo naše balkanske situacije. Ker je mogla Srbija postaviti deset pehotnih divizij prvega, pet drugega in štiri tretjega polka, in je bilo bojno silo Črne gore centni na štiri divizije, je bilo 11 od 49 naših pehotnih divizij vojske in obeh delnih bramb najmanje število, ki se je moralo pustiti na južnem bojišču. Ostalo je torej 38 pehotnih divizij na razpolago za glavno nalogo na severu.

Rusije bojna sila sama obsega na četah prve linije 79 pehotnih in strelskih divizij in vrhu tega kakih 35 rezervnih divizij, ki jih je brezpogojno staviti v isto vrsto s prvo linijo. Po odstetju na drugih mejah izprva ostavljenih, pozneje pa močno reduciranih sil je ostalo Rusiji najmanje 100 divizij za evropsko bojišče, ne računaje 40 divizij deželne brambe, katere izdatni deli so — kakor se je pozneje pokazalo — podpirali vojno na bojišču. Ob prostornih razsežnostih ruske države je utegnulo trebati precej časa, dokler je ta sila moč bila razpoložljiva na zapadnih mejah; na 80 divizij prve in druge linije pa je bilo že treba ceniti moč, ki je bila vsled nakupičenja čet v zapadni Rusiji v prvi fazi vojne pripravljena za boj.

Ako se je smelo računati, da so nemške sile v Vzhodni Prusiji z deželno brambo vred kakih 15 divizij, mogle vezati 20 sovražnikovih, potem jih je ostalo 60, ki jih je moralo pritegniti nase naših 35 divizij. Nerazmerje se je povišalo s tem, da je bila ruska pehotna divizija s 16 bataljoni na infanteriji znatno v premoči nasproti našim, ki jih imajo povprečno 13, na artiljeriji pa še enkrat tako močna, in da je imela nadalje ruska infanterija naravnost udušljivo premoč na jezdecih — 39 konjeniških divizij proti 11 naših.

Temu na bojnih silah toliko močnejemu sovražniku je prišla še obmejna konfiguracija na pomoč. Na severu, na severovzhodu in na vzhodu Vzhodne Galicije in

Bukovine so mogle ruske vojske, ki so, kakor je bilo hitro izpoznati, Rusko Poljsko zapadno od Visle popolnoma izpraznile, razvrstili se ter deželo, ki jej nedostaja naravnega mejnega varstva, oklenili kakor z mogočino roko, ki se jej je na videlo trebalo se stisniti v pest, da uduši za več nego tretjino šibkejo avstro-ogrsko vojsko.

Da bi se tej nevarnosti odtegnili z izogibanjem nevarnega prostora in da bi iskali delnega izenačenja v številnem razmerju s tem, da bi se oklenili na daleč zdej ležečih ugodnih obrambnih predelov — to ni šlo radi vloge, ki jo je sprejela Avstro-Ogrska v veliki vojni v kritični hrbta Nemčije. Sovražniku se nikakor ni smela prepustiti popolna svoboda delovanja, morala se mu je marveč vsiliti naša volja. Obrambno vedenje bi mu puščalo na voljo, ali da nveljavlj svojo premoč, ali s tem, da obkroži naša krila, ali da nas zaposluje in veže s približno enakimi močmi.

Zato je morala naša severna armada pripraviti ofenzivo. To se je moglo zgoditi le na ta način, da se je čim večji del naših bojnih sil vrzel na zbirajoče se ruske čete, da jih potolče, med tem, ko je drugi del zadrževal druge skupine, dokler se bo mogla glavna sila po izvojevanju zmagi obrniti tudi proti tej poslednji. Za izberbo skupin, ki naj bi jej veljal prvi naval, je mogla priti v vpostev in ona med Vislo in Bugom, ker bi bil nje sunek, ako bi se bili mi najprej obrnili proti oni na vzhodu in severovzhodu, po relativno kratkem prodiranju precej pretežno na zapad se stekajoče železniške zveze naših glavnih sil in bi te same odtisnil od notranosti monarhije in zvezne nemške države ter jih prisilil k umeknitvi v vzhodne Karpatе.

Poleg tega je objubil sunek v severni smeri tudi najizdatnejše razbremenjenje relativno šibkih nemških sil, ki so branile vzhodno Prusijo, ako bi se sovražnik proti pričakovani hotel z večjo silo obrniti na ta del bojišča.

Hitrica, s katero se je izvršila mobilizacija, in dobro premišljeni transport na prostoru razvrstitev, je prišla na pomoč držnemu sklepu zgodnjega sunka proti severu. 20. avgusta, le 17 dni po začetku splošne mobilizacije, so bile od štirih, za Galicijo tedaj določenih armad tri že zbrane v glavnem. Dve teh naj bi prodrle med Vislo in Bugom, tretja pa naj bi zadrževala sovražnika, ki ga je bilo pričakovati iz severovzhoda in vzhoda preko Radzičehova, Brodija in Tarnopola. Tej je bila namenjena v pomoč zadnja armada, ki je imela priti.

Pozneje se je pokazalo, da je Rusija spretno prikrivajoč svoje odredbe, že dolgo pripravljala mobilizacijo, tako, da je ukaz za mobilizacijo takorekter položil le zadajo pilo na nje vojske. Že zgodaj, po prvih grozečih korakih Srbiji v prilog, so se potisnile večje zveze čet v polni vojni moči proti gališki meji in zahvaliti se je bilo le hitri in spretni porabi naše mejne brambe, da so bili preprečeni vsi pokuši za motenje zbiranja naših bojnih sil po načrtu. Tudi dne 14. avgusta začeto poizvedovanje naših drznih letalcev, ki je bilo od naslednjega dne izpopolnjeno po naši kavaleriji, ne plašeči se niti resnih poizkusov za prodretje dobro organiziranih sovražnih zaščitnih linij, je prineslo — v kolikor se je nad sovražnikom ležela tema sploh dala razsvetliti — dokaz, da je razvrstitev ruskih čet veliko bolj napredovala, nego si je bilo domnevati ob normalnem razvoju. Vedno jasneje se je kazalo, da umorstvo nadvojvode v Sarajevu ni prišlo Rusiji nepričakovano ter da so v Petrogradu računali z napadom na centralni vlasti že v času, ko mi nismo še niti od daleč mogli slutiti notranje zveze dogodkov. Ravno izpoznanje, da nas je Rusija prehitela v vojni pripravljenosti, nam je moralo biti v novo pobudo, da takoj izvedemo že storjeni sklep za napad. Že je prišlo do vpadov ruskih kavalarijskih oddelkov, podpiranih po infanteriji na obeh straneh Buga, pri Brodiju in preko Zbrucza; vse je kazalo na to, da se hoče oklepajoča roka skoro stisniti v pest. Tu je trebalo hitrega postopanja. Za Rusi, ki so zapadno od Visle izpraznjevali Rusko-Poljsko, je pri Krakovu zbrana šibka armadna skupina pod generalom kavalerije pl. Kummerjem že dne 13. avgusta stopila na sovražno ozemlje in je, ob strani spremljana po nemških, v Pruski Šleziji postavljenih deželno bramborskih zborih von Worsch, napredovala ob levem bregu Visle. Z gotovostjo je bilo doznano zbiranje močneje ruske skupine pri Lublinu, dočim niso napovedbe o silah pri Dubnem in na prostoru okraj Zbrucza prinesle mnogo jasnosti. Nedvomno ugotovljenemu sovražniku naj bi se dalo najprej občutiti, da krepilji dvojnega orla niso otopeli.

Ko se je dan 22. avgusta bližal k zatonu, na predvečer začetih, naglo sledečih si resnih bojev, je stala severna armada pripravljena za naskok. Levo krilo je tvoril general kavalerije Dankl, s krakovskimi požunskim in srednelgalskim zborom na zdoljnem Sanu in južno od zamočvirjene nižine Tanewske. Sprednje čete so stale že na robu višin, vsa armada je bila zbrana, da prodra med Vislo in Wierpzem proti Lublinu. Levo krilo te armade so varovale zadaj za Vislo krakovska skupina generala kavalerije pl. Kummerja in nemški Woyrschov domobranski zbor. Vzhodno od te armade je stal general pehote vitez pl. Auffenberg z dunajskim, košičkim in s še po železnici dohajajočim litomeričkim zborom in z novo sestavljenim 17. zborom nekako v črti Tarnograd, Niemirow na cesti Przemysl - Rawaraska, pred njim se je razprostiralo prodiralno ozemlje med Wie-

przom in levim pritokom reke Bug. Hud-czwa. Ta za sunek pripravljena skupina je štela okroglo 350 bataljonov, 150 eskadronov in ravno toliko baterij. V prostoru okoli Lvova naj bi general kavalerije vitez pl. Brudermann do 25. avgusta zbral grški, inoškiki in večji del Lvovskega armadnega zbora. Ta skupina naj bi po potrebi podpirala Auffenbergovo armado ali pa nastopila proti sovražnim vpadom iz obmejnih odsekov Sokal - Brody proti Lvovu. General pehote pl. Kövess bi bil moral končno s sedmograškim v Przemyslany pozvanim armadnim zborom in z neko z več kavalarijskimi četnimi divizijami v okolico južno od Zloczowa potisnjeno pehotno divizijo kolikor mogoče ovirati morebitno sovražno prodiranje čez Tarnopol in z zgornjega Zbrucza. Med razvojem dogodkov naj bi ga podpirala na Dnjestr v ozemlje Zydaczow - Haliz pozvana, od 25. avgusta nadalje dohajajoča armada generala kavalerije pl. Böhm-Ermolli, ki sta jo tvorila budimpeštanski in temešvarski armadni zbor. Skupaj so te sile obsegale 200 bataljonov, 170 eskadronov in 130 baterij, ki naj bi se toliko časa upirale sovražniku, o katerem se je javilo, da dohaja s severovzhoda in z vzhoda, dokler naša napadalna skupina ne napade in ne porazi ruskih sil na severu med Vislo in med Bugom. Te odredbe so dovedle v za prvo odločitev izbrani in po okolnostih naravnost s silo pogojeni smeri dejansko do dveh uspehov: k zmazgam pri Krasniku in pri Zamošču - Komarewju.

(Nadaljni članek pride.)

Službe iz vojne.

Zanimiv spor med kmetom in pekarn. Pred sodiščem v Ljubljani se je vršila zanimiva razprava. Nekaj poznanijski pek je kupoval od nekakega kmetu vsak dan po tri funte sirovega masla, katerega ni nikdar tehtal. Nekoga dne pa je stehal maslo in videl, da ne tehta tri funte, temveč nekaj manj. Rekel ni nič, toda tehtal je potem maslo vsak dan in je tudi opazil vsak dan, da manjka nekaj masla do prave teže. Zato je potem ovadil kmetu zaradi sleparstva. Ker so vsi pekovi domači videli vsak dan, da je vedno manjkalo nekaj masla, je bilo več kot jasno, da bo kmet obsojen. Pek je zahteval na sodišču, da mu mora kmet povrniti škodo za ves čas, kar mu je prodajal maslo, torej tudi za čas, ko še pek ni opazil sleparstva. Pek se je torej že veselil, da bo moral sleparski kmet v luknjo. Toda pri razpravi pa se je stvar kar nenakrat izpreobrnila. Kmet je namreč izjavil in tudi ponudil dokaz po pričah, da je za maslo, ki ga je dajal peku, dobival od njega kruh, pri čemur pa se je prepiral s tehtanjem, da hleb kruha ne tehta tri funte, kakor bi moral, temveč manj. Zato je tudi dajal peku manj sirovega masla. Če je bila torej krivika v teži, je kriv pek, ker ni prodajal kruhla prave teže. Sodišče je uvaževalo te izpovedi in konec je bil, da je bil kmet oproščan, pek pa obsojen, da je moral plačati sodne stroške.

Iz življenja velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Zdravnik ameriškega Rdečega križa, ki se je na svojem potovanju ustavljal v Berlinu, opisuje, kakor čitamo v „Pester Lloydu“, življenje v ruskem glavnem stanu. Vrhovni poveljnik, veliki knez Nikolaj, stane v asbesovih hišici, ki ima tri sobe. Hišica se da lahko razložiti in zopet sestaviti, kar je udobno zato, ker veliki knez nečestokrat v tujih hišah in si vsled strahu pred kakim atentatom ne da srečati po neznanih ljudeh. O v. likem knezu se razširjajo vsakovrstne vesti, ki vzbujajo smeh pri človeku, ki le količikaj pozna življenje v glavnem stanu. Veliki knez ni dobrozivec in marsikaterikrat, če je bilo treba, se je zadovoljil z navadno hrano navadnih vojakov. V tem se razlikuje od carja, za katerim vijo povsod cel kuhinjski park. V kraljestvo bajk spadajo tudi vse pripovedke, da surovo ravna s podrejenimi generali in da jih celo lasinoročno klofuta. Nasprotno je res, da postopa tudi z nesrečnimi generali prijazno in jih kaznuje le s tem, da jih pošilja na nevarna bojišča, kjer morajo svojo reputacijo popraviti s kako važno akcijo. To se je zgodilo baje tudi generalu Plankeviču, ki bi bil moral pri Lodzu zajeti nemški armadni zbor, a se je zakasnil in tako omogočil Nemcem, da so prebili ruski železni obroč. Veliki knez mu je po nekaterih tednih naložil, da bi s svojo divizijo zavzel močno utrjeno avstrijsko pozicijo v Karpatih. General se je pokoril povelju in v boju je padla njegova divizija in z njo tudi general. Veliki knez včasih sam zaslišuje ujete častnike. Bil sem — pripoveduje zdravnik — sam priča takega zasliševanja. Pripeljali so pred velikega kneza dva letalska častnika, ki sta se morala spustiti na rusko ozemlje in je bil eden njiju ranjen na rami. Veliki knez ju je povpraševal po moči in poziciji nemške vojske, toda častnika vkljub grožnjam nista hotela povedati ničesar. Veliki knez je prenehel z zasliševanjem, ukazal, naj dajo ujetnikoma vina, in je dal ranjenca obvezati po svojem osebnem zdravniku. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič nima prijateljev okoli sebe. Je trdosrčen, odbija ljudi od sebe in malo ceni človeško življenje. Ko so mu poročali o izgubah pri porazu na Vzhodnem Pruskem,

je preslišal število človeških žrtev in potem potolžil: „Petdeset topov se da težko nadomestiti“.

Francoski častnik morilec svoje žene. Poročali smo že o francoskem stotniku Heraldu, ki je ustrelil svojo ženo, ker je prišla za njim na bojišče in se ni hotela vrniti domov vkljub ukazu vrhovnega poveljstva, da morajo vse ženske zapustiti fronto. Stotnik Heralid je bil te dni zaradi svojega čina pred pariškim vojnim sodiščem, ki pa ga je opustilo. O dogodku je poročal pariški »Matin« in pravi, da je kirasirski stotnik Hervail, ki je junak te drame, res junak v pravem pomenu besede in v najzlastnejšem smislu klasične žalogre. Kapitan Hervail se je poročil s svojo soprogo leta 1904., ko je bil poročnik v prvem kirasirskem polku, ki je bil v garniziji v Parizu. Bil je to zakon iz ljubezni in je bil res zelo srečen. Ona je bila ljubezniva, nežna soproga, on pa miroljuben, koncilijanten soprog, in nikdar ni bilo med njima prepira, nikdar niti sledu ljubosumnosti. Ko je bila napovedana splošna mobilizacija, je bila gospa Heralidova prepričana, da mora svoje osebne koristi žrtvovati koristim domovine. Brez tožbe, brez odpora je pustila moža, da je odinil v Loreno. Ko pa je proti koncu meseca novembra lanskega leta konjiška divizija, pri kateri se je nahajal tudi Heralid, po hudih bojih prišla v Compiegne, da se tamkaj odpočije, je nastopila pri gospe Heralidovi neka izprememba v mišljenju. Tedaj je živela s svojimi tremi otroki v Narbonne. Ne da bi vprašala koga, in celo ne da bi bila sporočila kaj soprogu, je odstopala v Compiegne. Kapitan jo je zastojal izkušal pregovoriti, da bi se vrnila. Sicer pa ni bilo prvokrat, da je bil prisiljen, boriti se proti preveliki ljubeznivosti in vdanosti svoje soproge. Zgodilo se je to že večkrat tekem njegovega vojaškega službovanja. Ker je bila gospa Heralidova prepogostoma tekem službenega časa in za časa vaj pri svojem soprogu, so ga večkrat radi tega grajali njegovi predstojniki in mu je to celo škodovalo pri napredovanju. Tedaj pa je prišlo tudi še več drugih častniških žena v Compiegne v obiske k svojim soprogom. Vsled stroge zapovedi divizijskega poveljnika so dame odpotovale. Ubogole so vse, samo ne gospa Heralidova. Divizijski general je, ne da bi imenoval koga, sklicevaje se na disciplino, pozval sebi podrejena častnike, naj natančno izpolnjujejo njegove odredbe. Kapitan Heralid ni stanoval skupaj s soprogo v hotelu, temveč v vojašnici in se je tudi udeleževal skupnih častniških obedov in večerij. Gospa Heralidova je zabavljala proti generalovi odredbi. Rekla je, da ona vendar ne pripada armadi, da ni mogoče omejevati njene osebne prostosti, da ne dela skandalov in nikdar ne nadleguje ter da se sicer nahaja v mestu veliko število žensk sumljive morale, ki jih ni zadeja odredba divizijskega poveljnika. Kapitan se je vdal soprogini želji in gospa je ostala v Compiegne. 12. decembra je divizijski poveljnik sklical svoje častnike in jih je vprašal, ali se je vsak posameznik pokoril ukazu in odposlal soprogo iz Compiegna. Kapitan Heralid se je izkušal izogniti odkritemu odgovoru. Ko pa ga je pozval njegov predstojnik, naj brez ovinkov odgovori z »da« ali »ne«, je moral priznati, da se njegova soproga še nahaja v mestu. Zato je bil kaznovan s petnajstrednim zaporom in zagrožili so mu, da mu odvzamejo red častne legije. Polkovni poveljnik pa je poklical kapitana k sebi in ga je karal zaradi težke nepokorščine, ki jo je zagrešil. Gospa Heralidova se je nahajala v sosednji sobi in je mogla slišati ves pogovor, ki je trajal skoraj celo uro. Kapitan Heralid je nato odšel v sobo k svoji soprogi in se je potihoma pogovarjal z njo par minut. Kaj sta govorila soproga, se ve le po izpovedbah Heralidovih: »Izjaviti moram polkovniku, da odpotujem takoj!« — »Ne bom odpotovala!« — »Ukazujem ti!« — »Ne pokorim se ukazu, in če mi res ukažeš to, je med nama končano vse!« — »Ob teh besedah je stotnik izgubil glavo. Planil je v sosednjo sobo, v kateri je ostal polkovnik, pograbil službeni revolver, ki je bil nabit po predpisu s šestimi kroglicami, in se je vrnil k svoji soprogi, na katero je zavpil: »Ali boš odpotovala, da ali ne!« Odgovorila je z odločnim »ne«. Tedaj so počili trije strelci. Ko je prihital polkovnik v sobo, je gospa Heralidova ležala mrtva na tleh. Stotnik je stal poleg mrtvega trupla in rekel skoraj neslišno sam pri sebi: »Ni hotela odpotovati; sedaj bo odpotovala, z nogami naprej.« — Kakor smo rekli, je pariško vojni sodišče popolnoma opustilo stotnika Heralida.

Demučne vesti. Kovine za vojno upravo. Na tržaških šolah družbe sv. Cirila in Metoda so otroci nabrali 6 zabojev raznih kovin v skupni teži 559 kg za vojne namene. Muhe prenašajo bolezni. »Slov. Narod« piše: Bliža se poletni čas. Pratika menda pravi, da bo leto kebrovo leto in kadar je mnogo hroščev, takrat je vselej tudi mnogo muh. Letos se bo treba muh posebno skrbno čuvati, zakaj, muhe so silne nevarne prenaševalke bolezni. Na Dunaju se že razni vseučiliški profesorji trudijo, kako pregnati mušjo nevarnost. Dognali so, da tiči poglavitna nevarnost v tem, da se muhe držijo gnojnih kupov, stranišč itd. in da od tam prenašajo bolezni na ljudi. Še v vsaki vojni so nastale velike bolezni. Naj bodo torej ljudje posvarjeni že sedaj, da se bodo čuvali muh. O ranjenih, odnosno bolnih vojaki. V pomožni in kontumacijski bolnišnici v ulici Fabio Severo so bili sprejeti Edvard Brenšak 29. domobranskega pešpolka, Ivan Keršovani 79. pešpolka, Ivan Gojno 7. pešpolka, Fran Marc 7. pešpolka, Viktor Sardot 97. pešpolka, Fran Gulič 97. pešpolka, Karel Vanon 5. domobranskega pešpolka, Ivan Vekjet 97. pešpolka, Sergej Czernovitz 5. domobranskega pešpolka, Ivan Castagna 97. pešpolka, Ivan Strain 5. domobranskega pešpolka, Jakob Gregorin 97. pešpolka, Karel Taučer 97. pešpolka, Milan Kodrič 5. domobranskega pešpolka, Ivan Ziberna 97. pešpolka, Vladimir Jurišević 5. domobranskega pešpolka, Robert Urdič 5. domobranskega pešpolka, Josip Benčić 97. pešpolka, Rudolf Moretto 5. domobranskega pešpolka, Pij Zajret 3. saperskega oddelka, Anton Bula 26. domobranskega pešpolka, Peter Maršič 8. lovskega bataljona, Atilij Velludo 3. saperskega oddelka, Ivan Goriatto 27. pešpolka, Stefan Baby 77. pešpolka, Viljem Haramina 53. pešpolka in črnovojniki Peter Naranca. Iz te pomožne in kontumacijske bolnišnice je bil odpuščen in poslan v bolnišnico v Kranj Anton Candusi 97. pešpolka. — Iz pomožne bolnišnice v zavodu »Avstro-amerikane je bilo odpuščeno 95 vojakov, 71 jih je bilo odposlanih v bolnišnico v Maribor, 3 v Ljubljano, eden v bolnišnico v Trzin (Monfalkone) a 20 jih je bilo superarbitriranih. — V pomožni bolnišnici v prostorih društva »Austria« so bili sprejeti Everard Valentinič železniške straže, Vincenc Campitelli 8. poljskega topničarskega polka in črnovojniki Joachim Černič. Odpuščena sta pa bila iz te pomožne bolnišnice Anton Kranjinger 7. poljskega topničarskega polka, ki je bil poslan nazaj k svoji četi, in Erhard Hajek vojne mornarice ki je puščen na dopust do popolnega okrevanja. — Iz pomožne bolnišnice v zavodu »Notre Dame de Sion« so bili odpuščeni Ivan Pupis (odposlan pred superarbitracijsko komisijo) ter črnovojniki Josip Mayer, Ivan Grün, Karel Novak (odposlani, kakor prvi, pred superarbitracijsko komisijo) in Andrej Černič (odposlan nazaj k svoji četi) — V mestni bolnišnici je bil sprejet Anton Lenček 3. bosansko-hercegovskega pešpolka. Odpuščeni so pa bili iz te bolnišnice Josip Otničar obrežne straže (poslan nazaj k svoji četi) ter črnovojniki Matej Calligaris (poslan nazaj k svoji četi), Aldo Boiti (poslan pred superarbitracijsko komisijo), in Fran Mayer (poslan v pomožni in kontumacijski bolnišnici v ulici Fabio Severo).

Umestno svarilo. »Information« piše: Vest, da je generalissim veliki knez Nikolaj Nikolajevič, nevarno obolel, se sedaj uradno dementira. Veliki knez vodi vrhovno poveljstvo mirno dalje. Temu dementiju se more brez druzega verjeti, kajti dejstvo, da je generalissim položil poveljstvo, ne bi se mogla potajevati niti 24 ur. Mi nismo že od prvega začetka verovali tej vesti; pojavila se je tudi povsem nezanesljivo. Po dementiju iz Rima — kralj Viktor Emanuel je svak velikega kneza — je morala biti tudi ta vest v resnici odpravljena za vsakega razsodnega človeka. Ob tej priliki bi najno svarili pred izvestnimi »privatnimi brzojavkami«, ki širijo — sklicevaje se na več ali manje avtentične vire — najneverjetnejše vesti. Saj je bilo nedavno čitati v izvestnih listih neko, pretvezno iz Aten datirano brzojavko, v kateri se je popolnoma natančno pripovedovalo, kaj da se je godilo v vojnem svetu angleško-francoskih generalov in admiralov na Lemmosu! Kakor da so bili gospodje atenski ob skovalci kavarn povabljeni, da se udeležijo vojne sveta! Sklicevaje se na atenske, rotterdamke in kodanjske vire, se dan na dan brbljajo občinstvu najneverjetnejše vesti in se to izvaja sistematično. Ne sme se odnehati in treba s povdarkom oporekati proti taki zlorabi.

Razne politične vesti. Izkopanije v Etruriji. Iz Rima se poročja: V eno najvažnejših kulturnih središč stare Etrurije je, kakor znano, vladarska perijoda kralja Porzene izpremenila ozemlju Clusija, ki je identično s sedanjim, ob železniški progi Florenca-Rim ležečim mestom Chiusi. Tu so kopali že v prvi polovici devetnajstega stoletja in našli celo vrsto dragocenih etruskih grobov, ki so privabili veliko tujcev v Italijo. Sedaj so izkopali zopet dve krasni grobišči. V prvem so našli drvene stenske slikarje,

o katerih razpravlja znani francoski arheolog Dennis v svojem delu o etruskih grobovih. Grobnica se nahaja v bližini slavnoznane groba opic, obstoji iz več sob in ima dekoracije iz nastarejše znane etruske umetniške perijode. Dekoracije drugega grobišča obstojajo iz polmesecev in solnc, med katerimi se nahajajo človeške podobe z etruskimi grobnimi napisi. Ti napisi pa so bili poznani že v prejšnjem stoletju in jih omenja že Fabretti v svojem delu. V tem grobu so našli zlasti mnogo dragocenih izkopnin iz drugega stoletja pred Kristovim rojstvom.

Demučne vesti.

Kovine za vojno upravo. Na tržaških šolah družbe sv. Cirila in Metoda so otroci nabrali 6 zabojev raznih kovin v skupni teži 559 kg za vojne namene.

Muhe prenašajo bolezni. »Slov. Narod« piše: Bliža se poletni čas. Pratika menda pravi, da bo leto kebrovo leto in kadar je mnogo hroščev, takrat je vselej tudi mnogo muh. Letos se bo treba muh posebno skrbno čuvati, zakaj, muhe so silne nevarne prenaševalke bolezni. Na Dunaju se že razni vseučiliški profesorji trudijo, kako pregnati mušjo nevarnost. Dognali so, da tiči poglavitna nevarnost v tem, da se muhe držijo gnojnih kupov, stranišč itd. in da od tam prenašajo bolezni na ljudi. Še v vsaki vojni so nastale velike bolezni. Naj bodo torej ljudje posvarjeni že sedaj, da se bodo čuvali muh.

O ranjenih, odnosno bolnih vojaki. V pomožni in kontumacijski bolnišnici v ulici Fabio Severo so bili sprejeti Edvard Brenšak 29. domobranskega pešpolka, Ivan Keršovani 79. pešpolka, Ivan Gojno 7. pešpolka, Fran Marc 7. pešpolka, Viktor Sardot 97. pešpolka, Fran Gulič 97. pešpolka, Karel Vanon 5. domobranskega pešpolka, Ivan Vekjet 97. pešpolka, Sergej Czernovitz 5. domobranskega pešpolka, Ivan Castagna 97. pešpolka, Ivan Strain 5. domobranskega pešpolka, Jakob Gregorin 97. pešpolka, Karel Taučer 97. pešpolka, Milan Kodrič 5. domobranskega pešpolka, Ivan Ziberna 97. pešpolka, Vladimir Jurišević 5. domobranskega pešpolka, Robert Urdič 5. domobranskega pešpolka, Josip Benčić 97. pešpolka, Rudolf Moretto 5. domobranskega pešpolka, Pij Zajret 3. saperskega oddelka, Anton Bula 26. domobranskega pešpolka, Peter Maršič 8. lovskega bataljona, Atilij Velludo 3. saperskega oddelka, Ivan Goriatto 27. pešpolka, Stefan Baby 77. pešpolka, Viljem Haramina 53. pešpolka in črnovojniki Peter Naranca. Iz te pomožne in kontumacijske bolnišnice je bil odpuščen in poslan v bolnišnico v Kranj Anton Candusi 97. pešpolka. — Iz pomožne bolnišnice v zavodu »Avstro-amerikane je bilo odpuščeno 95 vojakov, 71 jih je bilo odposlanih v bolnišnico v Maribor, 3 v Ljubljano, eden v bolnišnico v Trzin (Monfalkone) a 20 jih je bilo superarbitriranih. — V pomožni bolnišnici v prostorih društva »Austria« so bili sprejeti Everard Valentinič železniške straže, Vincenc Campitelli 8. poljskega topničarskega polka in črnovojniki Joachim Černič. Odpuščena sta pa bila iz te pomožne bolnišnice Anton Kranjinger 7. poljskega topničarskega polka, ki je bil poslan nazaj k svoji četi, in Erhard Hajek vojne mornarice ki je puščen na dopust do popolnega okrevanja. — Iz pomožne bolnišnice v zavodu »Notre Dame de Sion« so bili odpuščeni Ivan Pupis (odposlan pred superarbitracijsko komisijo) ter črnovojniki Josip Mayer, Ivan Grün, Karel Novak (odposlani, kakor prvi, pred superarbitracijsko komisijo) in Andrej Černič (odposlan nazaj k svoji četi) — V mestni bolnišnici je bil sprejet Anton Lenček 3. bosansko-hercegovskega pešpolka. Odpuščeni so pa bili iz te bolnišnice Josip Otničar obrežne straže (poslan nazaj k svoji četi) ter črnovojniki Matej Calligaris (poslan nazaj k svoji četi), Aldo Boiti (poslan pred superarbitracijsko komisijo), in Fran Mayer (poslan v pomožni in kontumacijski bolnišnici v ulici Fabio Severo).

Umestno svarilo. »Information« piše: Vest, da je generalissim veliki knez Nikolaj Nikolajevič, nevarno obolel, se sedaj uradno dementira. Veliki knez vodi vrhovno poveljstvo mirno dalje. Temu dementiju se more brez druzega verjeti, kajti dejstvo, da je generalissim položil poveljstvo, ne bi se mogla potajevati niti 24 ur. Mi nismo že od prvega začetka verovali tej vesti; pojavila se je tudi povsem nezanesljivo. Po dementiju iz Rima — kralj Viktor Emanuel je svak velikega kneza — je morala biti tudi ta vest v resnici odpravljena za vsakega razsodnega človeka. Ob tej priliki bi najno svarili pred izvestnimi »privatnimi brzojavkami«, ki širijo — sklicevaje se na več ali manje avtentične vire — najneverjetnejše vesti. Saj je bilo nedavno čitati v izvestnih listih neko, pretvezno iz Aten datirano brzojavko, v kateri se je popolnoma natančno pripovedovalo, kaj da se je godilo v vojnem svetu angleško-francoskih generalov in admiralov na Lemmosu! Kakor da so bili gospodje atenski ob skovalci kavarn povabljeni, da se udeležijo vojne sveta! Sklicevaje se na atenske, rotterdamke in kodanjske vire, se dan na dan brbljajo občinstvu najneverjetnejše vesti in se to izvaja sistematično. Ne sme se odnehati in treba s povdarkom oporekati proti taki zlorabi.

Razne politične vesti. Izkopanije v Etruriji. Iz Rima se poročja: V eno najvažnejših kulturnih središč stare Etrurije je, kakor znano, vladarska perijoda kralja Porzene izpremenila ozemlju Clusija, ki je identično s sedanjim, ob železniški progi Florenca-Rim ležečim mestom Chiusi. Tu so kopali že v prvi polovici devetnajstega stoletja in našli celo vrsto dragocenih etruskih grobov, ki so privabili veliko tujcev v Italijo. Sedaj so izkopali zopet dve krasni grobišči. V prvem so našli drvene stenske slikarje,

ODBOR GOSPA ZA NAŠE VOJAKE NA BOJNEM POLJU. Odboru je došel dar v znesku K 500.— od Njegove Vzvišenosti gospoda namestnika barona Fries-Skeneja in soproge.

D. KORSANO. Specijalist za sifilitične in kožne bolezni. Ima svoj ambulatorij v Trstu, v ul. S. Lazzara št. 17, I. (Palazzo Diana). Za cerkvijo Sv. Antona novega. Sprejema od 12. do 1. in od 6 do 7 pop. Zenske od 5 do 6 popoldne.

Odlikovana pekarna in sladšičarna Josip Semolič, Trst, ulica Istituto št. 5

Odlikovana z zlato kolajno in častno diplomom na razstavi v Firence. Peče se fin in navaden kruh trikrat na dan. Izbera sladice, vina v steklenicah, prepečenec (bi cottini) konfektore itd. Sprejema naročila za poroke ni krste ter vsakovrstno pečivo ter postreže tudi na dom. — ZMERNE CENE.

Zaloga tu in izozemskih vin, spirita, likerjev in razprodaja na drobno in debelo Jakob Perhaur, Trst, Via delle Acque št. 6 (Nasproti Café Centrale).

Velik izbor francoskega šampanja, peničih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin, Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti, Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinove slivovce in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razposlila se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. Razprodaja od pol litra naprej.

Umetno-fotografski atelje Trst, ulica del Rivo št. 42 (brtličje) Trst. Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razgled, posnetke, notranjost lokalov, porcelanasto plošče za vsakovrst. spomenike. POSEBNOST: POVEZANJE !!! VSAKE FOTOGRAFIE !!! Radi udobnosti gosp. naročnik sprejema naročila in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah. Trst, ul. del Rivo št. 42.

IVAN SIFONIC Trst, ulica Belvedere 49. TRGOVINA USNJA: vseh vrst, črnih in barvanih ter nadplav, z izdelovalnic zgornjih čevljev. Velika izbira potrebščin za čevljarje in sedlarje. Specijalita: podpeti in nik „PALMA“ !!!

ZDRAVNIK Med. Dr. Karol Perničič ordinira od 11-1 pop. Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Dr. HORVATH TRST, CORSO ST. 17. Specijalist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI: SIBKOST in NERVOZNOST za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH. Sprejema od 11-1 pop. in 4-6 večer ob nedeljah od 10-1.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ulica G. Rossini št. 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrirana zadruga z omejenim poročtvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah. POSOJILA DAJE za vknjižbo 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zaslave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru. ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE. HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 1/2 %. Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Restni davek plačuje davod sam. - Vloga se lahko po eno kreno. - ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE (HRANILNE PUŠICE).